

Nicméně ani školství nebylo zcela uchráněno

Existují však i informace o dalším snižování výdajů vzhledem ke krizi. Alberta (Kanada), Dánsko, Maďarsko a Island informovaly o snižování výdajů z centrálních rozpočtů vzhledem k probíhající krizi. *Přinejmenším* v letech 2007 a 2010 se snižovaly výdaje na základní a střední školství, ale i na vzdělávání studentů nad 25 let. V několika zemích byly ovlivněny i centrální rozpočty na odborné vzdělávání a programy praktického školení. Jednalo se například o Maďarsko, Island, Slovinsko a vlámské regiony v Belgii. Maďarsko a Alberta (Kanada) sdělily, že byly nuceny snížit výdaje z centrálního rozpočtu na předškolní vzdělávání (Damme a Karkkainen, 2011).

Určitá snížení ovlivňující vzdělávání souvisejí i s odměnami pro zaměstnance regionálních a místních samospráv, přičemž některé země do této oblasti zahrnují i učitele. Přibližně 15 zemí, jak vyplývá z šetření OECD o fiskální konsolidaci (OECD, 2011d), se zaměřilo na provozní úspory a ohlásilo cíle pro snižování počtu zaměstnanců i platů ve veřejné správě. Příklady postupů s cílem snížit náklady na zaměstnance jsou dvouleté zmrazení platů ve Velké Británii a přibližně 14 % snížení mezd v Irsku. Celkové snížení v mzdové oblasti se pohybuje mezi 0,6 % HDP a více než 0,8 % HDP v Maďarsku, kde byly platy učitelů zmrazeny a byly jim odejmuty prémie (OECD, 2011d; Damme a Karkkainen, 2011). V jiných zemích pak konsolidace rozpočtů zahrnovaly snižování počtu pedagogických pracovníků a asistentů, zejména pak pedagogických pracovníků, kteří pracovali na dobu určitou.

Země, které v posledních letech zvýšily veřejné investice do vzdělávání, mohou v nejbližší budoucnosti stát před úkolem, jak výši těchto investic udržet. Například rozsáhlé snižování rozpočtů na vzdělávání bylo očekáváno v roce 2011 v Řecku. Snižování a omezení reforem se očekávalo rovněž v Austrálii, Finsku, Maďarsku, Koreji, Novém Zélandu, Islandu a Irsku (Damme a Karkkainen, 2011). Kromě toho i v zemích, kde došlo k navýšení, nemuselo být toto navýšení dostatečné k udržení hladiny výdajů na jednoho žáka, a to zejména v zemích, které čelí zvyšující se poptávce po vzdělání. Například Nizozemí uvádí, že i když byl v letech 2007 až 2010 navýšen rozpočet na terciární vzdělávání, rozpočet na jednoho studenta se ve skutečnosti snížil (Damme a Karkkainen, 2011).

Krise pravděpodobně mnohem závažněji ovlivnila znevýhodněné děti

Recese a snižování výdajů na vzdělávání neměly stejný dopad na všechny školy a žáky. Zjištění ukazují, že žáci ze znevýhodněných rodin pocítí dopady snižování výdajů zdaleka nejvíce. Podle vybraných údajů z předešlých krizí se zdá, že žáci ze znevýhodněného prostředí jsou více ohroženi dopadem ekonomické krize (Torche, 2010; Richardson, 2010). Za prvé, tyto žáci obvykle navštěvují školy, které již samy o sobě mají méně zdrojů. V některých zemích zahrnovaly úpravy rozpočtů vzhledem k probíhající krizi snížení počtu dodatečných učitelů nebo asistentů učitelů ve třídách nebo snižování počtu mimoškolních programů, které by podpořily žáky, kteří dosahují horších výsledků, nebo žáky z imigrantského prostředí. Zatímco majetnější rodiny mohou mít v domácnosti více prostředků na kompenzaci nižší podpory ve škole, například si mohou dovolit platit doučování svých dětí, žáci z těch nejvíce znevýhodněných prostředí nemusí být schopni všechny tyto dodatečné překážky překonat.